पशु सेवा विभाग अन्तरगत पशु सेवा तालिम तथा प्रसार निर्देशनालयवाट संचालित **कृषकस्तर पशुपालन व्यवहारिक तालिम संचालन कार्यविधि, २०७०**

नेपाल सरकार (सचिवस्तर) को मिति २०७०।१०।१२ को स्वीकृत

नेपाल सरकार

कृषि विकास मन्त्रालय

कार्यक्रम संचालन कार्यविधि

कार्यक्रमः **कृषकस्तर पशुपालन व्यवहारिक तालिम (१ महिने)**
(पशुपंक्षी फार्ममा संचालन हुने)

तालिक स्लट संख्याः ३ (प्रति स्लट ५ जना) **सहभागी संख्याः १५ जना**

बजेटः रु.२,२५,०००।००

भूमिका

बिषय विशेष तालिम (गाई, भैंसी, बाखा बंगुर, कुखुरा) लिई व्यवसायिक पशुपालन गर्न ईच्छुक पशुपालक/कृषकहरुलाई सम्बन्धित विषयको पशुपंक्षी फार्ममा नै राखि ***गर्दै सिक्दै*** सिद्धान्तको आधारमा सीप सिकाई आफै नै गर्न सक्ने गरी दक्ष बनाउन आवश्यक भएको हुंदा यस किसिमको सीपमा आधारित तालिमको व्यवस्था गरिएको ।

उद्देश्यः

प्रशिक्षार्थीहरुलाई पशुपंक्षी फार्ममा राखि ***आफै गरेर सिक्ने*** सिकाईद्वारा नियमित रुपमा सिक्ने अवसर प्रदान गर्दै दक्ष बनाउने ।

तालिम अवधिः

एक महिना (३० दिन) ।

सहभागीको किसिमः

पशुपंक्षीपालन पेशाको माध्यमबाट स्वरोजगार बन्न चाहने युवा कृषकहरु (विदेशमा काम गरी स्वदेशमा फर्की व्यवसायिक रुपमा पशुपालन गर्न चाहना राख्ने युवा बर्गहरु समेत) यस तालिमको सहभागी हुनेछन् ।

सहभागीको छनौटः

राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशन गरी प्राप्त हुन आएका दरखास्तहरुको आधारमा पशु सेवा तालिम तथा प्रसार निर्देशनालय, हरिहर भवनले सहभागीहरुको छनौट गर्नेछ ।

तालिम संचालन विधिः

- तिन समूह (प्रति समुह ५ जना) मा स्थलगत रुपमा सरकारी तथा सरकारको स्वामीत्व रहेको फार्महरुमा तालिम संचालन हुनेछ ।
- गाई/भैंसीपालन, बाखापालन, बंगुरपालन र कुखुरापालन विषयहरुमा तालिम संचालन हुनेछ ।
- सहभागीले १ महिनासम्म सम्बन्धित विषयको फार्ममा नै बसेर फार्मको प्राविधिक कर्मचारीहरुको सहयोग र रेखदेखमा फार्मको दैनिकी कार्यमा सहभागी भै सीप सिक्नेछ ।
- तालिम अवधि पुरा भए पछि सहभागीहरुलाई पशु सेवा तालिम तथा प्रसार निर्देशनालय, हरिहर भवन र तालिम संचालन गर्ने फार्मले संयुक्त रुपमा प्रमाण-पत्र प्रदान गर्नेछ ।

पाठ्यक्रमः

तालिम अवधिभर फार्ममा राखि निम्न विषयहरुमा *गर्दै सिक्ने* विधिबाट ज्ञान र सीप उपलब्ध गराउने-

क्र.सं.	बिषय	सैद्धान्तिक	व्यवहारिक	जम्मा कक्षा
१	पशुपंक्षीको स्थानिय तथा उन्नत जात र विशेषता	१	१	२
२	राम्रो तथा बढी उत्पादन दिने पशुको छनौट विधि ।	१	२	३
३	पशु नश्ल सुधार विधि	१	१	२
४	गोठ तथा खोरको निर्माण र सरसफाई	१	४	५
५	दाना बनाउने र खुवाउने विधि	१	४	५
६	पशु आहारा (हरियो घांस लगाउने, घांसको संरक्षण गर्ने विधि ..)	१	३	४
७	खोप लगाउने, औषधि खुवाउने, प्राथमिक उपचार गर्ने र खसी पार्ने व्यवहारिक ज्ञान ।	१	६	७
८	गोठ तथा खोरको जैविक सुरक्षा विधि आदि.. ।	१	४	५
				३३

तालिम खर्चः

विवरण	कैफियत
१. सहभागीको भ्रमण खर्चः • सहभागीहरुले प्रचलित दर अनुसार पाउने आतेजाते भ्रमण तथा फूट्कर खर्च	केन्द्रीयस्तर तालिम
२. सहभागीको दैनिक भत्ताः • प्रति सहभागी प्रति दिन रु.३००।०० ले ३१.५ दिनको रु.९४५०।०० गरी १५ जनाको जम्मा हुने खर्च	
३. तालिम संयोजक र सहयोगीको भत्ताः • एक जना तालिम संयोजकको भत्ता प्रति दिन रु.३००।०० ले १५ दिने र बांकी अवधि रु. १५०।०० ले हुने रु. • दुई जना सहयोगीको भत्ता प्रति दिन प्रति व्यक्ति रु.१००।०० ले ३० दिनको हुने रु.	
४. तालिम संयोजक र सहयोगीको खाजाः • १ जना तालिम संयोजक र २ जना सहयोगी गरी ३ जनाको प्रति दिन प्रति व्यक्ति खाजा रु.५०।०० का दरले हुने ३० दिनको खर्च	
५. प्रशिक्षक भत्ताः सहभागीहरुलाई ज्ञान र सीप प्रदान गर्न प्रशिक्षकहरुले फार्ममा कक्षा संचालन गरे वापत (३३ कक्षाको प्रति कक्षा रु.५००।०० ले हुन)को खर्च	
६. स्टेशनरीः १५ जना सहभागीको प्रति व्यक्ति रु.१००।०० हुने स्टेशनरी खर्च	
७. मसलन्दः तिन समूह (५/५ जनाको एक समूह) को तालिम संचालन गर्न प्रति तालिम मसलन्द खर्च बापत रु.२५००।०० हुने खर्च	
८. विविध खर्चः (पानी, प्रमाणपत्र, व्यानर तथा सरसफाई आदि)	
९. तालिम सामग्री (सिरीन्ज, निडिल, फोर्सेप, कैंची, थर्मामिटर, रुवा, स्पिरीट आदि) प्रचलिन दर बजार अनुसार खरीद गर्ने	